

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

V. De Re Spirituali annexa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

pediendum peccatum: si verò actus honestus aut debitus sit, ejus omisio nihil spirituale, sed naturalis tantum libertatis sit usus: qui quâ ratione simoniacus sit, non apparet: nisi fortassis pro ejus omisio oblatum pretium, in alicujus fructus aut boni spiritualis aliàs percipiendi sive ejus jacturæ compensationem datum sit vel acceptum. Quod postremum addit *cit. Laiman n. 43.* & attingit Suarez *cit. n. 11. pr.*

ARTICULUS V. De Re Spirituali annexa.

SUMMARIUM.

62. *Vendi nequeunt Spirituali annexa antecedenter:*
63. *Ut Jus patronatûs.*
64. *Templa, calices, aliæque res consecrata & benedicta,*
65. *Quoad materiam tamen hæc vendi possunt:*
66. *Non tamen integra laicis & ad profanos usus,*
67. *Vel pretiò auctò ratione consecrationis.*
68. *Emi terra potest pro sepultura;*
69. *Et ista vendi juxta estimationem fundi.*
70. *Communis sepultura venditionem permittens consuetudo Jure reprobata,*
71. *Aliquando tamen tolerabilis est.*
72. *Simoniaca est venditio rei, quæ concomitanter:*
73. *Non tamen merè per accidens,*
74. *Vel consequenter annexa est spirituali.*
75. *Beneficij venditio Simoniaca est, saltem Ecclesiasticò:*
76. *Imò Naturali & Divinò Jure;*

67. *Ut vendi nequeat etiam quoad jus percipiendi redditus temporales.*
68. *Simoniaca etiam est oblatio pecuniæ pro intercessione apud collatorem:*
69. *Non etiam pro informatione de qualitate persona.*
70. *Pretiò redimi potest injusta vexatio in beneficio plenè obtento,*
71. *Non etiam in obtinendo:*
72. *Nisi ab eo, qui obesse, non prodesse potest, inferatur.*
73. *Pecuniâ impediri aliquando potest electio indigni.*

Spirituali annexæ dicuntur res, quæ, sicut licet in se Spirituales non sint, cum his tamen connexionem aliquam habent. Sunt eæ triplicis generis.

Quædam enim Spirituali annexæ sunt antecedenter; quod ad Spirituale præsupponantur, idque præcedant: ut sunt Tempa, altaria, calices, alia vasa, vestes, resque sacræ aut benedictæ, quæ sacrificium Missæ & quoad materiam, ipsam etiam consecrationem vel benedictionem suam antecedunt, Suarez *de Simonia cap. 23. n. 3.* Ita Spirituali annexum etiam est Jus patronatûs; quia Spirituales officii ministrorum in Ecclesiis vel beneficiis institutionem præcedit, ad eamque ordinatur, ut dictum *Lib. 3. tit. 38. n. 6.* Ex quibus

Posterior hoc sive Jus Patronatûs mercem, ejusque venditionem Simoniacam esse, apertè traditur, *c. De Jure 16. de Jure patronat. c. Præterea 9. de Transact. & Trident. Sess. 25. cap. 9. de Reformat.* Ratio est; quia à Spirituali potestate, sicut beneficia Ecclesiastica, sic etiam ipsum institutum est: & ad clericorum, sive Spirituales officii ministrorum, institutionem ordinatur, Lambertini *Lib. 1.*

G

Lib. 1.

Lib. 1. de Jure patronat. p. 2. q. 1. art. 12. n. 17. Vivianus Tract. eodē Lib. 4. cap. 5. n. 5. & cit. Suarez cap. 28. n. 7. & 10. Quod licet ita sit, nihilominus patronatūs jus, quando alicui bonorum universitati, v.g. castro, aut villæ annexum est, eā venditā, ad emptorem etiam ipsum transit, c. Cum seculum 13. junctā Glossā V. Emptorum, de Jure patronat. dummodo ipsum patronatūs jus vendi non exprimat, & ratio ne ejus annexi pro castro majus pretium non exigatur, ut cit. Tit. 38. n. 114. est dictum.

54. Priora, scilicet templa, vasa & reliquam Ecclesiæ suppellectilem, consecratione vel benedictione affectam, mercem sive materiam venditioni non obnoxiam esse, delumi à DD. solet ex *can. Si quis objecerit, 1. q. 3.* Ratio est; quia, licet res in se temporales, spirituali tamen consecratione vel benedictione, ut insinuat, affectæ & aliquid supernaturale sunt; cum à spirituali potestate procedant, & ad finem spirituales sive supernaturalem proximè ordinentur.

An autem Ecclesiæ, calices aliæque vasa consecrata vel benedicta vendi etiam nequeant quoad materiam & secundum istius æstimationem, dubium & ratio dubitandi nascitur ex *can. Si quis objecerit cit.* cujus percelebri & difficili textu Ecclesiæ, sicut quoad consecrationem, sic etiam quoad materiam vendi prohibetur: & revera ipsos calices &c. quamdiu consecrationem retinent & contracti non sunt, temporali pretio æstimari ac vendi non posse, cum Panormitano in *c. Ea qua 16. n. 1.* sustinuit Angelus V. *Simonia 2. an. 23.* & Tabiena *ibid. à n. 39.* quorum Opinioni non obscure favet S. Thomas 2. 2. q. 100. art. 4. ad 1.

55. Contrarium tamen cum Navarro *Manual. cap. 23. à n. 108.* & Soto *Lib. 9. de Justitia q. 6. art. 1.* meritò defendunt Redoanus

p. 3. de Simonia, cap. 17. à n. 6. & cit. Suarez cap. 14. n. 6. pro se præter alios etiam allegantes D. Thomam in 4. dist. 25. q. 3. art. 2. Ratio est, quia hujusmodi Sacramentalium materia valorem & æstimationem suam non amittit per consecrationem; ut propterea vendi post hanc, sicut antè, valeant, prout calices consecratos emi vendique passim videmus.

Neque hujusmodi Sacramentalium materia commercio penitus subtrahita est *can. Si quis objecerit cit.* quia eò Imprimis sermo non est de rebus consecrationem antecedentibus, ut est materialis Ecclesiæ: sed illam, hoc est, Ordinationem, sive Ecclesiæ vel Abbatia collationem consequentibus, ut est jus percipiendi redditus temporales: quod cum Glossa *ibi V. Sed res, cit. Suarez n. 13.* & aliis DD. *cit. Barbosa in can. cit. n. 2.* desumunt ex Decreto Gregoriano correcto, in quo pro verbis, *Nam cum corporalis Ecclesia aut Episcopus vel Abbas,* tanquam mendosis, legitur: *Nam cum Ecclesia corporalis Episcopus vel Abbas &c.* de cujus proinde Ecclesiæ Episcopali vel Abbatiali dignitate & rebus corporalibus, hoc est, redditus temporales percipiendi jure, hòc ipsò; quòd illa sine his in nullo proficiat, hoc est, subsistere queat: & Episcopali vel Abbatiali autoritate separari non possint, *can. cit.* meritò dicitur; quòd *Quiaquis alteri vendit, alterum invenditum non derelinquat.* Deinde, quia, si literæ incorrectæ inhæreamus, textus ille de rebus consecratis, quarum materia consecratione separabilis non est, v.g. de Ecclesiæ, ut Ecclesiæ est &c. intelligendus est cum Valentia *tom. 3. disp. 16. p. 2. §. Ultimo* quò modò acceptæ Ecclesiæ, cum utrumque simul includat, unum vendi sine altero non potest.

Passim tamen & rectè hòc locò duo 56. DD. notant. Primum est, vasa & ornamenta sacra casu, quò non Ecclesiæ, aut ad Ec-

ad Ecclesiasticos: sed laicis & ad prophanos usus venduntur, priusquam tradantur, conflanda, confringenda vel diffuenda esse, juxta *l. Sancimus 21. & Aurb. Præerea C. de SS. Ecclef. Barbosa in cit. l. n. 9. & Aurb. n. 5.* Alterum, cavendum; ne cum calices & similia ad usus Ecclesiasticos venduntur, pretium augeatur propter consecrationem vel benedictionem; hoc enim utique Simoniacum foret, Suarez *cap. cit. n. 16.* Neque refert; quòd cruce Hispaniæ &c. carius vendantur, quàm exigat materiæ valor & artificii æstimatione; quia id solummodo fit ad componendos sumptus & labores itinerum, impensos in eas ex Hispania asportandas, Engel *ad hanc Rubr. n. 17. in fine.*

57. Eadem, quæ Ecclesiarum, ratio est sepulturæ: de quatenus, licet Simoniacæ materia, ejusque venditio propterea generaliter & indistinctè prohibita videatur, *can. Quæstia est 12. can. Postquam 13. Ec. 13. q. 2. c. Abolenda 13. de Sepult. c. Cum in Ecclesia 9. & c. Audivimus 41. hanc Rubr. distinctio tamen est adhibenda, &c.*

Primò quidem, pro simoniaca habenda non est venditio terræ, sive loci ad fidelium defunctorum sepulturam deputandi, ut non obscure supponitur *can. Aurum, 12. q. 2. & præter Glossam in c. Abolenda cit. V. Sepultura, Panormit. ibid. n. 4.* aliòsque Interpp. tradunt S. Thomas *cit. q. 100. art. 4. & Redoanus de Simonia p. 3. cap. 16. à n. 14.* Ratio clara est; quia terra res merè materialis & pretiò æstimabilis est; ac proinde, sicut aurum vel argentum pro calice, & ipsam etiam terram pro Ecclesia, sic etiam pro sepultura vendenti, quid obitare possit, non apparet.

Secundò, contrà ejus ad fidelium sepulturam benedictæ, quæ talis, non minus quàm Ecclesiæ vel calicis consecrati,

quæ talium, venditionem Simoniacam esse, indubitatè desumitur ex *text. antè cit.* Ratio non minus clara est; quia, ut consecratione vel benedictione affecta, à spirituali potestate ad finem spiritualem proximè deputata; ac proinde quid spirituale etiam ipsa est.

Tertiò, nihilominus, qui suis aut majorum suorum sumptibus extructam sepulturam quoad proprietatem, præcisè juxta valorem fundi & æstimationem expensarum in eam factarum vendit, immunis est à labe Simoniacæ; cum enim ita calices & secundùm S. Thomam *cit. art. 4. in necessitate etiam terra, ubi Ecclesia fuit, vendi possint, non est, cur juxta valorem fundi & structuræ æstimationem vendi posse, negetur sepultura, ut cum cit. Doctore Angelico tradunt Sylvester V. cit. q. 12. d. 3, Suarez cap. 14. n. 18. & Barbosa in c. Abolenda cit. n. 7.* Hòc tamen non obstantè

60. Quartò, in loco pro communi fidelium sepultura consecrato hæc, quoad ipsam etiam terram, alicui vendi Jure Ecclesiasticò prohibetur *can. Quæstia & c. Audivimus cit.* Imò pro ea aliquid exigendi consuetudo tanquam corruptela reprobatur, *c. Abolenda & c. Cum in Ecclesia cit.* Quod etsi omnino verum sit de consuetudine, vi cujus aliquid temporale exigeretur pro loco sepulturæ, habitò respectu ad ejus consecrationem vel benedictionem, vel ampliorem fructum spiritualem, ratione precum aut sacrarum functionum in eo peragi solitarum, aut vicinæ alicujus altaris consequendum: aut vi cujus, nisi certâ pecuniâ numeratâ, fidelium defunctorum cadavera excluderentur, & inhumata relinquerentur, aut jam tumulata exhumarentur; hæc enim à Christiana pietate & omni humanitate aliena, atque omnino intolerabilis perversitas & sordities foret, Barbosa *ad*

Concil. Trident. Sess. 24. cap. 13. de Ref. n. 36. & Engel ad Rubric. de Sepulturis num. 16.

61. Etsi, inquam, hoc ita se habeat, non damnanda tamen videtur, ubi recepta est, consuetudo: vi cuius non tantum sponte oblatum recipere, sed etiam aliquid exigeretur pro fabricæ vel cœmiterii conservatione, cantorum aliorumque sepulturæ ministrorum sustentatione, pro honoratiore vel eminentiore loco, absque respectu tamen ad hujus sanctitatem aut fructum spiritualem, vel pro obligatione non nisi ex certa aliqua familia defunctorum cadavera ad certum Ecclesiæ vel cœmiterii locum aut sacellum admittendi, ut multis aliis DD. relatis docent Barbosa de Officio & Potest. Parochi cap. 26. à n. 16. Frances de Eccles. Cathed. cap. 16. à n. 92. & Gonzalez in c. Abolenda cit. num. 2.

62. Aliæ res spirituali annexæ dicuntur concomitanter; quod iis intrinsecè sint conjuncta: ut est labor corporis, qui ipsâ sacrificio aut aliò ministerio & functione spirituali subitur: & hoc ipsò; quod ejusmodi actibus intrinsecus ab ipsaque inseparabilis & indistinctus sit, sicut hi, sic etiam ipse materia Simonix & in vendibilis est. Ratio est; quia sacrificatio ni intrinsecus labor nullam aliam æstimationem habet, quàm ipsa sacrificatio, utpote ab ista inseparabilis & indistinctus; atque idcirco venditioni obnoxius non magis est, quàm ipsa sacrificatio, Sylvester V. Simonia q. 9. Sotus Lib. 9. de Justitia q. 6. art. 1. & Gutierrez Q. D. Canon. Lib. 2. cap. 29. n. 12. Alia ratio est sacrificatio extrinseci & accidentarii laboris, v.g. ipsi beneficio & officio non annexi accessus ad locum distantem, incommoda expectationis temporis seu certæ horæ, damnosæ omissionis vel dilationis alicujus negotii intuitu celebrationis; hæc

enim & similia onera subeundi & propria negotia commodaque intermittendi suscepta obligatio, cum Missæ celebrationi per se non annexa & accidentaria, prætiòque æstimabilis sit, ejus intuitu aliquid accipere sacrificans & exigere etiam absque Simonix aliæve labe potest, arg. c. Significatum 11. junctâ Glossâ V. Ita quod, in fine de Prab. & dignit. cit. Gutierrez n. 25. & Suarez n. 13. Casu etiam, quò hujusmodi merè accidentarius labor Missæ celebrationi conjunctus non est, stipendium sustentationis accipere sacrificantem, idque tanquam Divino & Naturali Jure debitum petere non prohiberi, liquet ex dictis n. 20.

64. Aliæ demum spirituali annexæ sunt consequenter; quòd spirituale tanquam causam præsupponant: ut sunt beneficia & pensiones Ecclesiasticæ, decimæ, sive eas, uti & primitias atque oblationes percipiendi jura, quæ officium sive ministerium spirituale tanquam causam sive radicem & fundamentum præsupponunt, Azor Instit. p. 3. lib. 12. cap. 8. q. 1. Ex quibus decimæ (eadem primitiarum & oblationum ratio est) easve percipiendi jus, quando Simonix materia & extra commercium sit, Lib. 3. Tit. 30. à n. 83. est dictum.

65. Beneficia autem Ecclesiastica quæcunque, uti & Ecclesiasticas pensiones materiam Simonix esse, præter textus, pro actibus canonicam in iis institutionem spectantibus allatos, can. Presbyter 3. Ec. 1. q. 1. can. Si quis dator 3. Ec. ibid. q. 3. c. Cum pridem 4. c. Cum clerici 6. de Pædis c. Constitutus 4. c. Super eo 7. de Transact. c. Unico, ut benef. sine diminut. c. Tua nos 34. aliisque cc. præsentis Rubricæ subjectis passim habetur, & Orthodoxorum DD. nemo est, qui non agnoscat.

Dubium tamen, & non modica inter eos con-

eos controversia est de Jure, quò materia sive merx Simoniaca evaserunt; Ecclesiasticò enim duntaxat id constitutum, cum Glossa in c. Ex parte 12. V. Dimittere, de Offic. Deleg. & Felino in c. cit. n. 1. à Papa, pro collatione beneficii pecuniam accipiente, Simoniam non committi asserente, cum Decio in c. cit. n. 7. & Interpp. aliis tradunt Navarrus Manual. cap. 23. n. 108. Clarus §. Simonia, n. 5. & Garcias p. 1. de Benef. cap. 2. n. 9. partim; quòd in sacris literis tanquam Simoniacum nihil damnetur, præter venditionem prædicationis Evangelii, Sacramentorum & gratiæ Miraculorum Matth. cap. 10. v. 8. & Actor. cap. 8. v. 19. partim verò; quòd in beneficiis spiritualibus annexum sit temporali: spiritualia autem, quæ temporalibus annexa sunt, per venditionem transferri valeant saltem quoad temporale, & secundum ejus affirmationem, ut de sacris vasis & jure patronatus, castro aut villæ annexo, est dictum.

66. Sed melius beneficia Divinò & Naturali Jure esse materiam Simoniam; ac proinde venditioni minimè obnoxia, cum Panormit. in c. 1. n. 6. hoc saltem de curatis sentiente, generaliter defendunt Sylvester V. Simonia, q. 12. d. 6. & 7. Covarruvias in Reg. Peccatum p. 2. §. 8. sub finem, Victoria Relect. de Simonia, p. 1. n. 44. cit. Suarez cap. 24. n. 7. Laiman. Lib. 4. tract. 10. cap. 8. n. 44. & alii, quorum hac de re sensus Jure nititur & ratione. Jure quidem can. Saluator 8. §. Is igitur, & can. Ex multis p. §. Ita scientia, l. 9. 3. quorum canonum priori Urbanus II. rei Ecclesiasticæ sive, ut Glossa V. Ecclesiasticam notat, beneficii venditionem Simoniacam esse, colligit ex verbis, Pecunia tua tecum sit in perditionem, Actor. cap. 8. v. 19. quibus Divinò, imò Naturali Jure vetita Simonia dam-

natur: posteriori verò eum, qui beneficium, & eum, qui sacramentis impositionem sive Spiritum sanctum vendunt, à Concilio Calcedonensi pari pena plecti, Alexander II. testatur, procul dubio; quia pariter criminis uterque est reus. Consonant textus can. Presbyter, can. Si quis dator & c. Non satis est. quibus beneficia vendentes Simoniacæ hæresis, atque à Giezi & Simone mago perpetratorum, Divinòque & Naturali Jure damnatorum criminum reis comparantur. Ratio est; quia jus percipiendi redditus temporales, quod continetur in beneficiis, ex istorum primæva institutione annexum est Officio spirituali; ut non nisi propter hoc, c. fin. de Rescript. in 6. & clericis, ad officia & ministeria Divina per sacros Ordines deputatis, aut saltem primâ confusurâ initiatis, c. In Ecclesia 2. de Institutionibus competere valeat; & propterea, sicut officium, sic etiam redditus propter id percipiendi jus Divinò, imò Naturali Jure invendibile est, arg. can. Si quis obfecerit cit. quamdiu ab officio, sive spiritualibus administrandi jure, Apostolicâ autoritate non separatur: quod rectè addit Palao Tract. 17. disp. 3. p. 13. n. 3. Unde planè corruiat adversæ partis argumentum prius.

Neque urget alterum; quia latum discrimen est inter beneficium & jus patronatus; hoc enim cum fundo, cui annexum est, vendi potest; quòd fundus, uti & materia in calice, patena &c. spirituale, scilicet jus patronatus vel consecrationem antecedant, atque hæc ipsis accessoria sint: secus, quam contingit in beneficiis; in his enim redditus, eosque percipiendi jus posterius & accessorium est officio spirituali; ut proinde jus ad redditus, propter officium percipiendos, vendi nequeat, quin vendatur spirituale of-

uale officium, in quo jus illud fundatur, nisi ab isto separetur: quæ separatio cum Apostolicâ duntaxat autoritate fieri queat, redditus beneficiales percipiendi jus absque Simonie labe vendere, præter Papam, nemo potest, *citt. Suarez n. 35. & Palao n. 3. cit.*

68. Dubium secundo, & in praxi satis frequens controversia est, an Simonie materia & invendibilis etiam sit intercessio, sive, an Simoniacum sit, exigere vel dare pecunias pro intercessione sive commendatione aut interpositione precum apud Episcopum aliumve beneficii collatorem, patronum &c. pro sacra ordinatione, collatione beneficii, ad hoc præsentatione, vel suffragio in electione, pro gratia dispensationis, aliòve spiritali ab eo obtinendo. Ratio dubitandi est; quia ejusmodi intercessio, commendatio, preces sunt aliquid merè temporale, sicut informatio de meritis & qualitatibus personæ, ad Ordines, beneficium &c. aspirantis: pro qua promitti, dari, accipi aliquid temporale posse, cum Navarro *citt. cap. 23. n. 106. & aliis concedit eit. Suarez cap. 53. n. 77.*

Nihilominus, pecunie exactioem oblationemque pro intercessione &c. tanquam Simoniacam Ecclesiasticò jure reprobari, satis certa doctrina est Sylvestri *V. Simonia, q. 6. citt. Navarri n. 106. Lessii cap. 35. n. 46. Suarez n. 14. & ipsius S. Thomæ 2. 2. q. 100. art. 2. ad 5. Simonie redarguentis eum, qui ad spirituale obtinendum pecuniâ viam sternit; quòd in ejusmodi exactioe & oblatione labem apertè agnoscant Nicolaus & Urbanus uterque II. Ille, dum *can. Statuimus 1. q. 1. Simoniacè Ordinatorum tres species, ex iisque unam statuit, quâ Ordo Simoniacè collatus est à non Simoniacò; quòd pecunia non ipsi ordinanti, sed istius ignorantis familiari tantùm fue-**

rit oblata. Ille, dum *can. fin. 1. q. 5. tanquam cum Simoniacè ordinato ad Ordinum usum dispensavit cum eo, pro quo pecunia non ipsi Episcopo ordinanti, sed alicui Principum, hoc est, familiarium ipsius oblata fuit. Ratio est; quia intercessio & preces sunt causa moralis ipsius collationis, ordinationis, dispensationis &c. quam qui emit, virtualiter emere præsumitur ipsam collationem, præsentationem, ordinationem, dispensationem; quia preces neque æstimat, neque comparare intendit, nisi ut virtute continentes ipsam collationem, ordinationem, dispensationem.*

Neque paritas hac in re est intercessionis seu precum cum informatione; quia ista, licet in praxi sæpe idem, quòd intercessio & preces, præter, speculativè tamen loquendò solùm repræsentat merita & qualitates personæ, sicut merita causæ proponuntur ab advocatis; neque vim habet precum & intercessionis; quia hæc vi & pondere suo collatorem movent & inducunt ad collationem &c. ut istius vera causa moralis & non, ut informatio, hujusmodi causæ mera applicatio sint, ut advertit *citt. Palao p. 11. n. 5.*

Dubium tertio est de redemptione vexationis in beneficio, per electionem, confirmationem, liberam collationem, aut quamvis aliam provisionem obtento, vel obtinendo: quæ an Simonie vitio laboret, dubitandi ratio oritur ex *can. Quæsitum 1. q. 3. Sc. Dilectus 28. b. ac Rubric.* ejusmodi redemptionem non redarguentibus, & in speciem apertè contrariis tenori *c. Mattheus 23.* quò pro Simoniacâ habetur electio ejus, cujus amicus ei contradicentium alicui pecuniam dedit; ut desisteret à contradictione; quas summorum Pontificum decisiones ut ab antinomia vindicent, Interpp. ac DD. cæteri admodùm laborant, & qui eas accuratius

zatiùs ponderarunt, in concordiam fegè reducunt auxiliò distinctionis inter duos utriusque casus.

Unus est, quòd post jus in beneficio jam plènè quæsitum, in eo facta injusta vexatio & molestia redimuntur: quòd casu Simoniam non committi, cum S. Thoma cit. art. 2. Panormit. in c. *Dilectus* cit. n. 3. Navarro cit. cap. 23. n. 102. Sylvestro V. *Simonia*. q. 13. pr. & aliis VV. ac RR. tradit Gonzalez in c. *Matthaus* cit. n. 2. propter duos textus priori locò relaxatos. Ratio est; quia hujusmodi vexationis redemptione pecunia, non pro aliquo spirituali; cùm hoc plènè jam sit obtentum: sed solummodo pro cessatione ab injuria & molestiis datur.

Neque obstat; quòd c. *Dilectus* cit. is, qui vexationem intulit, pecuniam restituere solùm jubeatur, si ab illa non desistat; ac proinde, argumentò ductò à contrario, si desistat, eam possit retinere: contrà quàm deberet, si redempta vexatio fuisset injusta; quia Regulà generalis instat est; quòd, qui justè datum injustè accipit, ad accepti restitutionem obligetur, can. fin. 14. q. 5. l. 1. & l. *Ute puta* 2. ff. de *Condiç. ob turp. caus.* Non, inquam, hoc obstat; quia, ut probè advertunt cit. Suarez cap. 50. n. 16. & Barbosa in c. *Dilectus* cit. n. 9. Cælestinus III. solummodo respondit ad interrogata; querela enim ei proposita non fuit, nisi de non servata promissione. Unde, hanc servari, vel pecuniam acceptam restitui, Papa jussit, quin hanc restitutioni non obnoxiam esse, statueret, si promissio esset observata; hoc enim neque asserit Papa, neque legitimè à contrario inferitur; cùm illi locus non sit, quando eò illati contrarium Jure est expressum, vel iniquitatem continet, aut ex eo sequitur aliquod absurdum, per tradita à Barbosa *Commun. argument. lo-*

co 27. n. 29. & 34.

Alter casus est, quòd vexatio fit in beneficio vel alio jure spirituali nondum plènè quæsitò, vg. ad confirmationem electi, præsentati institutionem &c. impediendam cujusmodi vexationis redemptionem ab eo, qui ad beneficii assecutionem prodesse potest, pro Simonia cum iisdem habet Suarez cit. cap. 50. n. 18. propter c. *Matthaus* cit. decisionè, in cujus casu vexationem, quæ redempta est, ad impediendam confirmationem illatam fuisse, advertit n. 9. ante quam obtentam jus in beneficio plènè quæsitum non esse, liquet ex c. *Nôsti* 9. c. *Qualiter* 17. de *Elect.* & c. *Avaritia* 5. eadem *Rubr. in 6.* Ab eo, inquam, qui prodesse potest, ut sunt electores, collatores, patroni, aliique concurrentes ad beneficii assecutionem; ab eo enim, qui obesse tantùm potest, puta ab eo, qui electorem vel eligendum, ne suffragium ferre aut eligi valeat, impedit, aut aliquem ad ejus promotionem impediendam injustè infamat &c. injustam vexationem, beneficii assecutioni obstantem, redimi absque Simonia posse, haud ègrè concedunt Ugolinus *Tab. 1. cap. 9. §. 8. n. 3.* & cit. Suarez n. 23. partim; quòd id nullò Jure prohibeatur: partim verò; quòd hujusmodi vexationis redemptio solùm removeat injuriam illatam in fama, libertate: & viam ad beneficium non reddat expeditiorem, quàm fuit ante injustam impediementi oppositionem.

Dubium quartò est de oblatione pecuniæ, facta electoribus; ne eligant indignum: quæ, licet in materia beneficali semper periculosa suspectaque & ferè scandalo obnoxia sit, locus tamen aliquis est distinctioni; cùm, licet regulariter sit illicita: &, si certè alicujus personæ electio directè intendatur vel procuratur,

71.

72.

73.

retur, à Simoniacà labe excusari in praxi vix possit; quòd sub prætectu remotionis indignæ pro alterius electione oblata præsumatur; iusta tamen esse potest, & foret casu, quò ob notam pravitatem affectus eligentium præficienda Ecclesiæ esset persona, quæ illi damnosa & obfutura judicatur; istiusque damnum & illius remotio per recursum ad superiorè, aliave ratione non posset impediri. Ita cum Navarro *cit. cap. 23. n. 102.* & Soto *Lib. 9. de Justitia q. 6. art. 1. ad 1. c. it.* Suarez *cap. 50. n. 41.* Laiman. *cap. 8. n. 23.* & Palao *p. 20. n. 8.*

ARTICULUS VI.

De Gravitate criminis
Simonix.

SUMMARIUM.

74. *Simoniam utroque Jure reprobata,*
75. *Maximè injuriosa Deo & Ecclesiæ pernitiosa est.*
76. *Opponitur virtuti Religionis:*
77. *Aliquando etiam Fidei ac Justitiæ.*
78. *Eam ex parvitate materie venialem aliquando esse, asserentium,*
79. *Et negantium vera Opinio.*

74. **S**imoniam ex genere suo mortale, & gravissimum peccatum esse, Orthodoxorum nemo est, qui in dubium aut controversiam vocet; cum post hæresin vix ullum crimen sit, quod sacri Canones ita execrentur, sicut Simoniam: quam passim vocant Turpissimum lucrum, *can. Si quis 8.* Flagitium execrabile, *can. Reperiuntur 7.* & Piaculare, sive par illi, quod morte expiatur, *can. Quisquis 5.* junctâ Glosâ, *V. Piaculare, 1. q. 1.* Crimen horribile,

c. Cum in Ecclesia 9. hæc Rubr. & Blasphemix Judæorum, Judæque Proditoris peccato comparandum, can. Eos qui 21. q. 1. cit. Labem & Pestem tantam; ut sui magnitudine alios morbos vincat, *c. Cum sicut 6. & c. Tanta 7.* imò Hæresin, *can. Presbyter 3. can. Quisquis cit. ibi, Qui contra Simoniacam & Neophytorum C. à Simone mago Neophyto sic dictam, Glosâ in can. cit. V. Neophytorum) Hæresin non vehementer exarserit, can. Citta liqueat 13. q. 1. c. Quoties 5. hæc Rubric. nec qualemcumque, sed Macedonii Hæresi graviorem, can. Eos qui cit. & omnium præcipuam primamque, can. fin. 1. q. 7.*

Nihilò mitius Simoniam habent Leges Imperiales; cum ejus labe infectos ad instar criminis publici & læsæ Majestatis reos puniri & à Sacerdotii gradu dejectos perpetuâ infamiâ notari voluerit Leo Imp. 1. *Si quemquam 31. C. de Episc. & Cleric. can. Sanè 15. q. 3.* relatus.

Neque ista immeritò, cum vix aliud crimen sit magis injuriosum Deo: cujus supernaturalia & præstantissima dona aliæque res sacræ & spirituales, dum pro temporalibus ac prophanis venales exponuntur, viles contemptibilesque redduntur: vix ullum pernitiosus Ecclesiæ; quia per Simoniam indignis & sæpe sceleratis hominibus ad Prælaturas, dignitates & beneficia Ecclesiastica sternitur via, & aditus aperitur, magnò fidelium scandalò & maximò Ecclesiarum probrò damnòque ac periculò animarum.

Dubium tamen hoc loco est, cui virtuti opponatur Simoniam. Dubitandi ratio gemina est. Prima; quòd *can. Presbyter*, aliisque *can. cit.* nominetur Hæresis, quæ est species Fidei oppositæ Infidelitatis, secundum D. Thomam *2. 2. q. 10. art. 5.* Altera; quòd spiritualium, qui ea ministrant, non domini, sed